

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 4Co/401/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816216841  
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3816216841.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Y. súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu J. Y. G., s.r.o., so sídlom v H., C. 5, V.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou U. Y., s.r.o., so sídlom H., C. 5, proti žalovanému I. H., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. C. č. X/XX, R., zastúpenom JUDr. H. N., advokátom so sídlom H., ul. S. č. 13, o zaplatenie 2.774,47 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 21.septembra 2017, č. k. 7Csp/109/2016-140 takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti a výrokovej časti o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** proti žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie 2.774,47 eur s príslušenstvom, konanie o zaplatenie 15,- eur, 5,05% úroku z omeškania ročne zo sumy 15,- eur od 28.9.2016 do zaplatenia, 5,05% úroku z omeškania ročne zo sumy 1.983,31 eur od 28.9.2016 do 17.2.2017 zastavil a žalovanému priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 30.12.2016, podanou prostredníctvom právneho zástupcu domáhal proti žalovanému zaplatenia 2.774,47 eur s príslušenstvom. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledujúce. Zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2013 vyplýva, že jej zmluvnými stranami sú G. G., a.s., ul. U. č. 48, Bratislava, V.: XX XXX XXX ako veriteľ, a žalovaný ako dlžník. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanému úver vo výške 2.010,- eur, a záväzok žalovaného úver splatiť pravidelnými mesačnými splátkami po 39,03 eur, vždy k 25. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 25.8.2013 a s konečnou splatnosťou úveru dňa 25.7.2023. Účastníci zmluvy si dohodli úrokovú sadzbu 19,40% ročne. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 21,52% a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 16,27%. podaní zo dňa 9.9.2015 adresovaným žalovanému je uvedené, že banka mu oznamuje, že je v omeškani so splácaním pohľadávky ku dňu 8.9.2015 vo výške 718,06 eur, a že ho vyzýva na jej úhradu do 15 dní odo dňa doručenia výzvy s tým, že ak ju neuhradí, je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Podaním zo dňa 30.9.2015 č. 0292/119/2015-731 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 29.9.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy a vyzval ho na jej úhradu vo výške 2.757,26 eur do 15 dní. Z doručenky (č. l. 37) súd prvej inštancie zistil, že podanie č. 0292/119/2015-731 bolo žalovanému doručené dňa 5.10.2015. V podaní označenom ako: Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30.10.2015, postupca oznámil žalovanému, že Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE zo dňa 23.10.2015 pohľadávku postúpil žalobcovi. Súd prvej inštancie ďalej vec právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 26.6.2013; § 1 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu 26.6.2013; § 39, § 40, § 52 ods.

1, 3, 4, § 53 ods. 3, 5, 9, § 489, § 525 ods. 1, § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 26.6.2013; § 1, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom ku dňu 26.6.2013; § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 282 Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie hodnotením skutkového stavu veci dospel k právnomu záveru, že žaloba nie je podaná dôvodne, preto ju zamietol. Pôvodný veriteľ Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2013 uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, čo je zrejmé aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom je aj poskytovanie úverov. Z tohto dôvodu sa považuje za dodávateľa. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by žalovaný pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa. Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2013, je zmluvou spotrebiteľskou. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Účastník, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu. Na postúpenie pohľadávky postupom, ktorým je banka sa okrem všeobecnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 524 Občianskeho zákonníka vzťahuje aj špeciálna právna úprava, ktorú predstavuje zákon o bankách. Dňa 23.10.2015 medzi G. G., a.s., ul. U. č. XX, H., V.: XX XXX XXX ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok. G. G. má pritom štatút banky a pri uzavretí uvedenej zmluvy bola povinná dodržiavať zákon o bankách. Z Prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE zo dňa 23.10.2015 vyplýva, že zostatok pohľadávky právneho predchodcu žalobcu ku dňu postúpenia predstavoval 2.786,16 eur. Uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky (tzv. strata výhody splátok) je viazané na splnenie podmienok: a) možnosť straty výhody splátok bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom, b) dlžník nespĺni niektorú zo splátok v deň jej splatnosti, c) veriteľ požiadala dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Splatenosť celej pohľadávky nenastáva priamo zo zákona. Môže k nej dôjsť najmä na základe výslovnej dohody účastníkov záväzkového vzťahu (alebo rozhodnutia súdu). Pôvodný veriteľ a žalovaný sa v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2013 (čl. I. bod 10.) a vo Všeobecných obchodných podmienkach (bod 7.6.1.) dohodli na uplatnení práva veriteľom na splatenie celej pohľadávky. Žalobca predložil podanie označené ako: Výzva zo dňa 9.9.2015, v ktorom je uvedené, že pôvodný veriteľ žalovanému oznamuje, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky ku dňu 8.9.2015 vo výške 718,06 eur, a že ho vyzýva k jej úhrade do 15 dní odo dňa doručenia výzvy s tým, že ak ju v stanovenej lehote nezaplatí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Dôkazné bremeno o splnení notifikačnej povinnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) pôvodným veriteľom, spočívalo na žalobcovi. Žalobca v konaní neudržal dôkazné bremeno, keď nepreukázal doručenie (odoslanie) podania, označeného ako: Výzva zo dňa 9.9.2015 žalovanému. Žalobca predložil podací hárok (č. I. 115) zo dňa 10.9.2015, z ktorého však nie je možné jednoznačne zistiť, konkrétne aká zásielka bola žalovanému doručovaná (odoslaná: čl. 10.3. Všeobecných obchodných podmienok), či skutočne išlo o podanie: Výzvu zo dňa 9.9.2015. Pre porovnanie súd poukazuje na to, že keď právny predchodca žalobcu doručoval žalovanému Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.9.2015 a tiež Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 30.10.2015, tak z predloženej doručky (č. I. 37 p. v.) a z podacieho hárku (č. I. 28) bolo možné jednoznačne zistiť, aká zásielka bola doručovaná (názov zásielky). Žalovaný popieral, že by mu bolo doručené podanie označené ako: Výzva zo dňa 9.9.2015. S poukazom na uvedené zistenia dospel súd k záveru, že pôvodný veriteľ nebol oprávnený uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca, ako to už bolo uvedené, nepreukázal, že by žalovanému bolo doručené (odoslané podľa čl. 10.3. Všeobecných obchodných podmienok) podanie: Výzva zo dňa 9.9.2015, a že by si tak pôvodný veriteľ splnil povinnosť upozorniť dlžníka (žalovaného) na uplatnenie práva, tzv. straty výhody splátok. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Pokiaľ teda G. zmluvou zo dňa 23.10.2015 postúpila žalobcovi pohľadávku z úveru v celom rozsahu, postupovala v rozpore s uvedeným ustanovením. Totiž, ak ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 29.9.2015 bolo neplatné pre nesplnenie notifikačnej povinnosti) nebola oprávnená ako postupca postúpiť v celosti svoju pohľadávku z úveru, vrátane úroku z neho inému subjektu (žalobcovi). G. G., a.s. ako banka, mohla postúpiť iba svoju splatnú pohľadávku (časť záväzku po jeho splatnosti) a za súčasného splnenia písomnej výzvy, a po uplynutí zákonom stanovenej doby omeškania. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. teda môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už: 1/ splatnými („dospelé“ splátky), 2/ a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia však byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky ( Z prvej vety § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z.

jednoznačne vyplýva, že banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu tomuto (treba rozumieť záväzku v omeškaní) peňažnému záväzku. Žalobca predmetom konania urobil nárok o zaplatenie sumy 2.774,47 eur s prísľušenstvom. Ku dňu uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 bola splatnou len časť pohľadávky právneho predchodcu žalobcu, a to „dospelé“ splátky, splatné v marci 2014 až v júli 2014, v septembri 2014 až v auguste 2015. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, podľa údajov v platobnej histórii žalovaný z poskytnutého úveru uhradil: dňa 26.8.2013 39,03 eur, dňa 25.9.2013 39,03 eur, dňa 25.10.2013 39,03 eur, dňa 25.11.2013 39,03 eur, dňa 15.1.2014 39,03 eur, dňa 5.2.2014 39,03 eur, dňa 25.2.2014 39,03 eur, dňa 21.8.2014 16,95 eur, dňa 25.8.2014 22,08 eur, dňa 29.9.2015 5,- eur. So zaplatením sumy zodpovedajúcej omeškaným splátkam splatným v marci 2014 až v júli 2014, v septembri 2014 až v auguste 2015, pred postúpením pohľadávky bol teda žalovaný v omeškaní. Absentuje splnenie i ďalšej podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z., a to omeškanie žalovaného nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Zákon o bankách klientovi banky stanovuje ochrannú lehotu so splnením záväzkov proti nej. Až v prípade, ak je po výzve banky jej klient dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, môže banka svoju pohľadávku postúpiť (opačný výklad by nemal zmysel, keď by tak pri splnení omeškania o viac ako 90 dní mohla banka v jeden deň zaslať výzvu a následne na druhý deň postúpiť pohľadávku). Medzi výzvou zo dňa 9.9.2015 (ak by aj bola doručená) a postúpením zo dňa 23.10.2015 by uplynulo len 44 dní. Tiež medzi Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.9.2015 (zosplatenie je však neplatné) a postúpením zo dňa 23.10.2015 by uplynulo len 23 dní. Navyše, ku dňu postúpenia pohľadávky žalovaný bol pritom v omeškaní so splátkami splatnými v mesiaci marci 2014 až v júli 2014, v septembri 2014 až v auguste 2015, a nie aj so splátkami splatnými po mesiaci októbri 2015. Pokiaľ ide o postúpenie pohľadávky v sume zodpovedajúcej splátkam splatným v mesiaci marci 2014 až v júli 2014, v septembri 2014 až v auguste 2015, Zmluva o postúpení pohľadávok je v tejto časti pre rozpor so zákonom o bankách (§ 92 ods. 8: nepreukázanie predchádzajúcej písomnej výzvy a následne omeškanie dlžníka po dobu 90 dní) podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatná. Žalobca predmetom konania urobil i nárok o zaplatenie sumy zodpovedajúcej splátkam splatným od októbra 2015 až do dňa konečnej splatnosti úveru, ktorá suma ku dňu postúpenia pohľadávky (23.10.2015) bola však bankou nezosplatnenou časťou úveru. Banka tak na žalobcu previedla viac práv, než mala. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015, ktorou banka previedla na žalobcu pohľadávku voči žalovanému je neplatná aj v druhej časti, a teda v celosti neplatným právny úkon. Ak by bola zosplatnenou časťou úveru, tiež sa vyžaduje splnenie podmienok: a) zaslanie výzvy, b) preukázanie dĺžky omeškania po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné vykladať v logickej nadväznosti jednotlivých viet v tomto ustanovení. Splnenie podmienok ohľadom zaslania výzvy a preukázania dĺžky omeškania je vždy nevyhnutné pre to, aby bolo možné úkon postúpenia pohľadávky hodnotiť, ako úkon platný. Citované ustanovenie zákona, okrem iného, zakazuje postúpiť také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Podľa názoru súdu, pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky uložené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zák. č. 483/2001 Z. z., ako aj obsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom (postupníkom) a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom (postupcom - bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých - už uvedených podmienok, splnenie ktorých však v konaní nebolo preukázané. Postúpenie pohľadávky tak bolo v rozpore aj s ustanovením § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účelom uvedeného ustanovenia totiž, okrem iného, je aj ochrana dlžníka pred tým, aby jeho dlh v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení prešiel na inú osobu než toho veriteľa, voči ktorému pôvodne vznikol. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch podľa § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania platnosti zmluvy o postúpení. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci zohľadnil ustanovenie špeciálnej právnej úpravy a dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne legitimovaným subjektom v konaní. Dojednanie v čl. 19.6. Všeobecných obchodných

podmienok o postúpení pohľadávky vylučuje možnosť dlžníka postúpiť svoje pohľadávky voči banke bez ohľadu na právny vzťah na tretiu osobu, bez súhlasu banky a na druhej strane si banka vymedzuje oprávnenie postúpiť akúkoľvek svoju pohľadávku na tretiu osobu aj bez súhlasu dlžníka, ide o hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach, ktorý môže podstatne sťažiť uplatnenie nárokov dlžníka (klienta) voči banke. Je zjavné, že práva dodávateľa a spotrebiteľa pri postúpení pohľadávok nie sú rovnaké, resp. vo vzťahu k účastníkom zmluvy (Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2013), nie sú vyvážené. Tu je zjavná nerovnováha práv účastníkov Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.6.2013 (súčasťou zmluvy boli i Všeobecné obchodné podmienky, vrátane čl. 19.6.). V podstate týmto spôsobom dodávateľ diskriminuje spotrebiteľa, ako slabšieho účastníka, ukracuje na jeho právach a to mať rovnaké právo na postúpenie pohľadávky, ktorá mu potencionálne proti veriteľovi môže vzniknúť. Táto podmienka, ako to už bolo uvedené, je spôsobilá obmedziť alebo neúmerne sťažiť možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojho práva. Uvedená zmluvná podmienka je pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka) neplatná, lebo porušuje práva spotrebiteľa (žalovaného). Súd žalobu žalobcu zamietol, z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu. Porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo, úspešný v konaní bol žalovaný, preto mu súd prvej inštancie priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Nakoľko ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylné od ustanovení zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona, a to v bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Žalobca však zároveň poukazuje na skutočnosť, že zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu podaním zo dňa 30.09.2015, na základe ktorého došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti právnym predchodcom žalobcu ku dňu 29.09.2015. Podľa žalobcu predmetné podanie spĺňa náležitosti výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z predmetnej výzvy je zrejmé, že žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlžnej sumy vzniknutej titulom zmluvy o splátkovom úvere, a to v lehote 15 dní. Zároveň je z platobnej histórie zrejmé, že žalovaný neuhrádzal splatné splátky riadne a včas a ku dňu postúpenia pohľadávky bol viac ako 90 dní nepretržite v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Zastával názor, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bol hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, spolu s podacím hárkom, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitímáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Na záver navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že ustanovenie 19.16 uvedené vo VOP je neplatné z viacerých dôvodov. Neplatnosť ustanovenia vidí z dôvodu rozporu tohto ustanovenia s kogentným ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj toho dôvodu, že žalovanému ako spotrebiteľovi nebolo pri podpise Zmluvy vysvetlené toto ustanovenie. Na podporu svojich tvrdení poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov (Krajský súd v Banskej Bystrici zo dňa 09.06.2016, sp. zn. 16Co/760/2015, Krajský súd v Prešove zo dňa 29.05.2014, sp. zn. 6Co/119/2013, Krajský súd v Prešove zo dňa 11.03.2015, sp. zn. 19Co/177/2014, Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/574/2015-108, sp. zn. 24Co/947/2015, Krajský súd v Trenčíne č. k. 5Co/296/2013, Krajský súd v Prešove sp. zn. 11Co/37/2012. Ďalej mal za to, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v predmetnej veci nemožno považovať za výzvu podľa § 92 ods. 8 ZoB. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je o tom, že banka uplatňuje svoje právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Tieto dve výzvy nemožno

zamieňať, ani nijako nahrádzať a už vonkoncom nemožno tvrdiť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 OZ je výzvou banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca ďalej nesprávne uvádza, že medzi výzvou pred postúpením pohľadávky a samotným postúpením nemusí byť dodržaná lehota 90 dní. Argumentácia žalobcu by v praxi znamenala, že klient banky bude v omeškaní napr. 90 dní a banky mu zašle výzvu v 90 deň omeškania a na druhý deň postúpi svoju pohľadávku. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že právny predchodca zaslal žalovanému výzvu pred postúpením pohľadávky. Poukazuje na to, že ak by žalobca doložil výzvu zo systému, musí preukázať, že túto výzvu aj skutočne banka zaslala žalovanému. Existuje dôvodná obava, že právny predchodca žalobcu vygeneroval zo systému výzvu, ktorú doložil v konaní. V tejto súvislosti je podľa názoru žalovaného potrebné sa zaoberať aj tým, kedy bola výzva žalovanému doručená, a to za účelom vyhodnotenia dodržania 90 dňovej lehoty po splatnosti záväzkov žalovaného, ako podmienky postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. O tom, či vôbec bola zaslaná výzva žalovanému, žalobca žiadny dôkaz nepredložil. Povinnosťou žalobcu bolo v konaní preukázať svoju aktívnu vecnú legitímáciu a svoje tvrdenia súdu i preukázať. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB je zrejmé, že toto sleduje aj podmienky postúpenia. Hlavným účelom § 92 ods. 8 ZoB tak podľa dôvodovej správy bolo nielen prelomenie bankového tajomstva, ale aj úprava možnosti použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Na tomto mieste však zákon navyše stanovil podmienky, za akých je možné postúpiť bankovú pohľadávku, a jednou z tých je aj zaslanie písomnej výzvy klientovi, ako aj zročnosť bankovej pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia. Z uvedeného tak jednoznačne a nespochybniteľne vyplýva, že doručenie, resp. preukázateľne odoslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 ZoB je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.03.2015, sp. zn. 4Co/145/2014. Banka v prípade postúpenia pohľadávky musí dodržiavať okrem § 524 a násl. OZ aj zákon o bankách, ktorý je lex specialis k uvedenému ustanoveniu OZ. Nemožno teda bez ďalšieho vyvodiť záver, že v prípade postúpenia bankovej pohľadávky stačí na platné postúpenie iba oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky. K uvedenému dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/792/2015 zo dňa 26.10.2016, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.01.2009, sp. zn. 1 Cdo 76/2007 a uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 337/2012 zo dňa 03.7.2012. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu v zamietajúcej výrokovej časti a výrokovej časti o náhrade trov konania podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1/ CSP keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ani to nevyžadoval verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na právnom závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal platné postúpenie pohľadávky proti žalovanej z pôvodného veriteľa G., a.s., keď predložená zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

7. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej, t. j. existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, t. j. existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Preto nepostačuje, aby žalobca v súdnom konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi; je potrebné preukázanie platného postúpenia pohľadávky. Podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak dlžníkovi postúpenie oznámil postupca, dlžník nemá právo požadovať preukázanie postúpenia zmluvou o postúpení pohľadávky. To však platí len vo vzťahu k dlžníkovi, teda presnejšie vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o postúpení pohľadávky na jednej strane a dlžníkom na strane druhej, nie vo vzťahu k súdu. V tomto smere nastal odklon súdnej praxe od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 210/01, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu

postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd z takého oznámenia vychádza bez toho, aby ako predbežnú otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Tento odklon od uvedeného rozhodnutia vyplýva napríklad z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obo 49/2008 zo dňa 14.05.2008, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo 76/2007 zo dňa 28.01.2009, podľa ktorého v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnenie neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo a z Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť, že dlžník by nemohol namietat' a súd skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, ak by toto postúpenie dlžníkovi oznámil postupca. K správnosti týchto záverov sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 337/2012-19 zo dňa 03.07.2012.

8. Pre potreby ďalšej argumentácie považuje odvolací súd za potrebné opätovne citovať § 92 ods. 8 zákona o bankách: "Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom."

9. Citované ustanovenie § 92 ods. ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ako to naznačuje žalobca v odvolaní, ale stanovuje podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky (§ 524 a nasl.). Tomu nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia ("...môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku... postúpiť"), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie "Ochrana klientov a bankové tajomstvo". Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť svoju pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu má súd povinnosť prihliadať ex offo. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda, či postúpenie pohľadávky bolo platné.

10. Žalobca ďalej v konaní namietal, že podľa § 89 ods. 1 zákona o bankách, podľa ktorého banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, došlo k odlišnej dohode medzi klientom a bankou týkajúcej sa postúpenia pohľadávky, a to v zmysle bodu 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uvádza, že podmienka uvedená v čl. 19 bod 19.16.Všeobecných obchodných podmienok vyplývala z vopred dodávateľom pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy a jej obsah spotrebiteľ (v danom prípade žalovaná) nemohla individuálne ovplyvniť. Odvolací súd vzhliadol neprijateľnosť tejto podmienky, ktorá nepochybne vyplýva už len zo samotného faktu, že táto zmluvná podmienka bola obsiahnutá vo vopred právnym predchodcom žalobcu preformulovaných Všeobecných obchodných podmienok, ktoré ako neoddeliteľnú súčasť zmluvných podmienok Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 26.06.2013 bol nútený dlžník - žalovaný prijať, ak chcel vstúpiť do zmluvného vzťahu s bankou - Slovenskou sporiteľnou, a.s. ako veriteľom. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach

zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tejto zmluvnej podmienky odvolací súd vidí tom, že jednak touto zmluvou podmienkou banka zrejme obchádza už uvedené ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a súčasne v tom, že spotrebiteľ už vopred pri samotnom uzavretí zmluvného vzťahu s bankou dával súhlas s postúpením akýchkoľvek pohľadávok bankou voči nemu ako dlžníkovi na tretiu osobu (teda aj na zahraničný subjekt, voči ktorému domôcť sa práva zo strany spotrebiteľa by bolo značne sťažené), zatiaľ čo spotrebiteľ vôbec takýto súhlas banky na postúpenie pohľadávky voči banke, resp. prevod záväzku voči banke na tretiu osobu nedostal a bol oprávnený na postúpenie výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Preto je táto zmluvná podmienka neprijateľná podľa § 53 ods. 1 OZ a absolútne neplatná podľa § 53 ods. 4 OZ.

11. Je potrebné prisvedčiť žalobcovi, že podmienka stanovená v citovanom ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách, prvá veta, nestanovuje podmienku, že omeškanie klienta s plnením trvajúce dlhšie ako 90 dní uplynulo až po písomnej výzve banky v zmysle uvedeného ustanovenia. Podmienkou platného postúpenia bankovej pohľadávky je tak písomná výzva banky a omeškanie klienta s plnením trvajúce dlhšie ako 90 dní, pričom ale nie je nevyhnutné, aby uvedená doba omeškania klienta uplynula až po písomnej výzve banky, to znamená, že netreba zo strany banky čakať, aby uplynulo 90 nepretržitých dní po výzve, ak je klient v takomto omeškaním už v čase výzvy.

12. Rovnako ako súd prvej inštancie je aj odvolací súd toho názoru, že žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky a preto možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal pohľadávku proti žalovanému nadobudnúť, je pre rozpor so zákonom neplatná. Ako uviedol súd prvej inštancie, žalobca nepreukázal zaslanie a doručenie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pričom za splnenie tejto podmienky nemožno považovať list označený žalobcom ako výzva zo dňa 09.09.2015, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal, že túto výzvu žalovanému aj skutočne zasielal, keďže z podacieho hárku nie je možné zistiť, aká výzva bola žalovanému doručovaná. Taktiež z obsahu tejto výzvy zo dňa 09.09.2015 a ani z iných výziev zasielaných žalobcom žalovanému nevyplýva, že by malo ísť o výzvu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V písomnostiach sa neodkazuje na postup podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Spotrebiteľ vo výzve musí byť upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. Žalobca v konaní nepreukázal, že by jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky takú výzvu žalovanému zaslal.

13. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti a výrokovej časti o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

14. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, a preto odvolací súd rozhodol tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).